

Examen : **Nederlandse Taal (Lezen en Schrijven)**

Niveau : KSE 4

Opgavenummer : NL4(02)

Examenduur : 90 minuten

© IVIO-Examenbureau. Nadruk verboden.

Deze opgave blijft eigendom van het IVIO-Examenbureau.

- Vul in het onderstaande vak uw gegevens in.
- Hieronder volgen 6 opdrachten.
- Opdracht 4 en 5 moeten worden opgeschreven op antwoordblad 1 en 2.
- Schrijf de antwoorden duidelijk op de daarvoor bestemde lijnen of omcirkel het goede antwoord.
- Streep fouten in uw antwoorden duidelijk door.
- Lever uw werk en deze opgave in voordat u de examenruimte verlaat.
- Een woordenboek is toegestaan.

Naam kandidaat : _____

Kandidaatnummer : _____

Examenplaats : _____

Examendatum : _____

Niks miss mee

Wie wordt na Roos een jaar lang Holland's next **Mis(s)** en daarmee ambassadeur van Onbeperkt Nederland?

Mis(s) verkiezing 2007

► NEDERLAND 1, 21.25-23.00 UUR

In het land der blinden is een oog koningin. Dat zou je kunnen zeggen van de Tros Mis(s)verkiezing. Maar waarom zou je dat doen? Nou, een missverkiezing, of het nu om *the universe* gaat of *Holland's next topmodel*, is afhankelijk van wie zich aanmeldt. Derhalve is het eigenste buurmeisje in veel gevallen mooier dan de opgegeven kandidates. Of het is keuzematig bij gebrek aan mooier al snel een uitgemaakte zaak.

Schoonheid zit van buiten, maar het gaat natuurlijk om de boodschap die er onder die bikini zit. In de meeste gevallen betreft het wereldvrede, Hollandse nieuwe of andersoortige handelsmissies en dan is de miss een

veredelde bunny voor de goede zaak. Met een mooi woord heet je dan ambassadeur. In het geval van de Mis(s)verkiezing betreft die ambassadeursrol de Invalide Zaak. Het gaat erom dat Lucille Werner (loopt moeilijk) en Jaap Jongbloed (is klein) de kans krijgen om samen met medegehandicapte aspirantmissen de minder valide medemens weer op de kaart te krijgen, want, zo wil men laten weten, de maatschappij bestaat niet alleen maar uit validiteit. Dat blijkt ook keer op keer uit onderzoek (o.a. door de Universiteit van Mainz).

Wie de Mis(s)verkiezing wint zal een jaar lang de ambassadeur zijn van de Gehandicapte Mensen onder de titel 'Miss Mis', voor de organisatie Onbeperkt Nederland.

De vorige winnaar was Roos Prommenschenkel. Ze heeft als handicap, behalve haar licht ongelukkige achternaam, misfunctionerende spieren die haar hoofd naar achteren duwen als ze niet ligt. Nu heeft ze er een jaar ambassadeurschap op zitten en heel wat goed

werk verricht, waaronder het belangen behartigen van de minder valide treinreiziger. De instapmogelijkheden worden vergroot door het ophogen van de perrons, maar dit kost 15 jaar tijd. Op haar weblog (www.ambassadeuronbeperktnederland.nl/wie/weblog.php) schrijft ze hoe ze de NS adviseert de toegankelijkheid van het openbaar vervoer sneller te verbeteren: 'Waarom doen ze niet gewoon naast het knopje waar de deur mee open gaat een knopje waardoor, als je daarop drukt, een plankje naar buiten schuift?' NS had hier niet echt een antwoord op, maar herinnerde zich wel dat er in 1993 ook treinen met een uitschuifstelsel waren 'en deze techniek beviel ons prima.' Deze treinen zijn echter op een gegeven moment uit de roulatie gehaald, maar het uitschuifstelsel is niet meer teruggekomen. Waarom? Dat vroegen zij zich ook af. Mocht dit systeem weer worden ingevoerd, dan gebeurt dit dus mede dankzij de Miss Mis.

De nieuwe Miss Mis wordt vanavond gekozen. Van de twaalf kandidaten tippen wij alvast Karin van Rossum, naar ons idee de gedoodverfde winnares als het puur op uiterlijk vertoon aankomt: een heerlijke verschijning met een bekenden-beenbeschadiging.

RONALD SNIJDERS (HEEFT 1 X-BEEN)

De 12 overgebleven missen en de presentatoren: vlnr. voor: Mariette, Nicolette, Karin, Reni, Ruth, Evianne (midden), Yvette, Leena. Achter: Bauke, Lisanne, Jaap Jongbloed, Lucille Werner, Debbie en Ramona

special: fietsen

Slechtste fietspad van Nederland

Betegelde fietspaden met gigantische kieren, obstakels op het fietspad, een gevaarlijke oversteekplaats: meld het bij het fietspadenmeldpunt en de Fietzersbond gaat ermee aan de slag.

In het voorsorteervak midden op de weg staat een fietsster met haar dochtertje voorgesorteerd om linksaf te slaan. Links raast een tegenliggende auto met aanhanger ze voorbij. De auto moet daarbij zo ver naar rechts uitwijken dat hij de fietsers op de gemarkeerde fietsstrook de stoep op dwingt. Tegenliggende auto's kunnen elkaar niet voorbijrijden zonder de helft van de fietsstrook 'mee te nemen'. Fietsers moeten maar uitzoeken hoe ze overeind blijven. Zo laat een filmpje op YouTube nog veel meer beelden zien van de verkeerssituatie op de Postweg in Nijmegen. De Postweg heeft de twijfelachtige eer tot 'slechtste fietsroute van Nederland' uitgeroepen te zijn. Die titel is te danken aan meer dan 100 klachten die binnenkwamen bij het fietspadenmeldpunt van de Fietzersbond. Dat heeft zoden aan de dijk gezet.

De Fietzersbond kwam samen met verkeersdeelnemers en omwonenden in actie, en daarmee is de Postweg hoog op de agenda van de gemeente Nijmegen komen te staan.

Kasseien en gaten

De Postweg is beslist niet de enige gevaarlijke plaats voor fietsers, blijkt uit de honderden meldingen op www.fietzersbond.nl/meldpunt. Verzakte tegels, glibberige kasseien, gaten in het wegdek, een winkelstraat waar geen grens is aangegeven tussen fiets- en voetpad:

fietsers hebben heel wat te stellen onderweg. 'De wegbeheerder zou uit zichzelf iets moeten doen aan gevaarlijke fietspaden, maar in de praktijk gebeurt dat dus veel te weinig', vertelt Arien de Jong van de Fietzersbond. Dat is precies waarom de Fietzersbond het meldpunt in het leven riep. 'Blijkbaar is het nodig dat iemand de wegbeheerder erop wijst dat er iets mankeert aan zijn fietspad. Daarom sturen we alle klachten op het meldpunt door naar de wegbeheerder.'

Daar stuit de bond vaak al op een probleem: wie is de wegbeheerder? De Jong: 'Soms valt een weg of fietspad onder verantwoordelijkheid van de gemeente, maar het kan ook de provincie, het waterschap of een andere instantie zijn. Als dáár al onduidelijkheid over is, is het ook niet zo vreemd meer dat niemand zich verantwoordelijk voelt voor zo'n stuk weg.'

Gaat de bond nu actie voeren op al die plekken waar meldingen over zijn? 'Gelukkig is dat niet nodig', lacht De Jong. 'Soms gaat de wegbeheerder er al zelf mee aan de slag, of is er iemand anders in de gemeente die er verder mee gaat. Gebeurt dat niet, dan gaan we eerst even kijken of er echt iets aan de hand is. Soms schetst de melder de situatie wat dramatischer dan de werkelijkheid. Als het écht een gevaarlijk punt blijkt te zijn, pakt een van onze 145 plaatselijke afdelingen het verder op.'

En nu is het voor de Fietzersbond op naar Muiden, waar de nummer 2 op de lijst van slechtste fietspaden ligt te snakken naar een laag asfalt. ■

Zoeken naar de zomer

Zomer. Ik kan mijn geluk niet op, verse bonen, verse doperwtjes, verse peulen, zo goed van smaak dat Bartje er voor bidden wil. Pardon, ik loop te ijlen. In de stad is de zomer ver te zoeken. In drie supermarkten binnen een straal van 800 meter vind ik peulen uit Zimbabwe, uit Kenia en uit Guatemala. Die uit Guatemala (Lidl) kosten de helft van wat de andere twee kosten. Bij Lidl ook biologische passievruchten uit Senegal. Bij Albert Heijn in bakjes, zwart uitgeslagen dunne sperzies uit Kenia. Maar dan. Toch zomer. Toch verse peulen.

Klootwijk

Ze liggen ook gewoon langs de weg op een kar in plastic borerhamzakjes. Tweehonderd gram peulen, van achter het huis, net iets goedkoper dan die uit Guatemala.

Wat is het wezenlijke verschil? Die

van langs de weg gepast geld in het kistje doen zijn onaards lekker! Vanochtend vroeg geplukt door een pleziertuinder op leeftijd, vanavond op mijn bord met twee Frieslanders. Want die had hij ook in zakjes, zelfde adresje, nieuwe aardappelen zo lekker dat je niet taalt naar biefstuk er bij. Het adres van mijn geluk moet geheim blijven want het is er al zo druk rond tien uur in de ochtend. Al gauw is het zelfbedieningsgroentekarretje schoon uitverkocht. Milieuorganisaties en groene politici in Nederland en andere Europese landen willen het graag hebben over voedselkilometers. Het vervoer van peulen in een vliegtuig de oceaan over vervuilt het milieu en warmt de aarde op. En groente en fruit met het vliegtuig van ver gehaald ook nog eens 'biologisch' noemen is hele-

maal te zot voor woorden. Gewiekste rekenaars bestrijden dat dan weer. Het is mogelijk, zeggen ze, dat het vliegen van groente, de halve wereld over in een Boeing, minder vervuult dan gasteoekte tuinbouwkassen dicht bij huis. Intrussen wordt iets over het hoofd gezien: smaak! Groente en fruit over een korte afstand vervoerd en nog maar net van de struik of de boom, is altijd lekkerder. Maar het bizarre aan het beging van zomerseizoen in de supermarkt is dat je beter een potje van Hak kunt open maken of diepvries kan ontdooien, dan te proberen iets feestelijks te maken van wat de superpers vers noemen.

Het zit hem voor een deel in de grootte van de supermarktorganisatie die groot inkoop. Geen chef haalt het in zijn hoofd om even naar mijn adresje te fietsen voor vijf zakjes puik peulen. En de groothandel in groente beweert dat wij, consumenten, het jaar rond altijd alles willen kunnen kopen. Het jaar rond

wagenzieke middelmaat, aangevoerd van overal ter wereld? Kansen voor de pleziertuinder die wat wil bijverdienen en kansen voor groentespecialisten en marktkooperlui die het van dichtbij halen op het

goede moment. Ze zijn er, goede groenteboeren, maar ze zijn hier en daar wat verwaarloosd geraakt. Toen we zijn gaan denken dat je beter uit was bij de super. Voorspel- ling: het tij keert.

Bron: Zondags, 24 juni 2007.

Vragen bij opdracht 1

- a. Het artikel ‘*Niks miss mee*’ bestaat uit 5 alinea’s. Geef het eerste en het laatste woord van de eerste 2 alinea’s aan.

1. _____

2. _____

- b. Wat is het doel van deze Mis(s) verkiezing en ook het doel van Lucille Werner en Jaap Jongbloed? (2^e alinea)

- c. Door welk woord kan het woord ‘gedoodverfde’ vervangen worden in de zin: ‘*Van de twaalf kandidaten tippen wij alvast Karin van Rossum, naar ons idee de gedoodverfde winnares als het puur op uiterlijk vertoon aankomt: een heerlijke verschijning met een bekken-beenbeschadiging*’. (Laatste alinea.)

Kruis het goede antwoord aan.

- ☐ a. aantrekkelijke
☐ b. gehandicapte
☐ c. voorbestemde

Vragen bij opdracht 2

- a. Waarom is de Postweg in Nijmegen uitgeroepen tot ‘slechtste fietsroute van Nederland’?

- b. Waarom is volgens Arien de Jong het meldpunt (www.fietzersbond.nl/meldpunt) van de Fietzersbond in leven geroepen?

- c. Lees het stukje dat begint met de kop ‘**Kasseien en gaten**’.
Wat wordt er bedoeld met ‘*fietsers hebben heel wat te stellen*’ in de zin: ‘*Verzakte tegels, glibberige kasseien, gaten in het wegdek, een winkelstraat waar geen grens is aangegeven tussen fiets- en voetpad: fietsers hebben heel wat te stellen onderweg*’.
Kruis het goede antwoord aan.

- ☐ a. Fietsers hebben geen voorstelling van de vele gevaren.
☐ b. Fietsers hebben veel problemen.
☐ c. Fietsers hebben weinig problemen.

Vragen bij opdracht 3

- a. Waar kun je volgens Klootwijk, de schrijver van dit artikel, in de zomer het beste je groente en fruit kopen?
Kruis het goede antwoord aan.

- ☐ a. Bij een stalletje langs de weg.
☐ b. Bij de supermarkt.
☐ c. In het buitenland.

- b. Wat bedoelt Klootwijk met de laatste zin: ‘Voorspelling: het tij keert’?

- c. Teksten kunnen verschillende doelen hebben, zoals:

1. de lezer amuseren.
2. de lezer informeren.
3. de lezer overhalen iets te doen.
4. de lezer tot nadenken te stemmen.

Wat zijn de twee doelen in de tekst ‘*Zoeken naar de zomer*’?
Kruis het goede antwoord aan.

- ☐ a. 1 en 3.
☐ b. 1 en 4.
☐ c. 2 en 1.
☐ d. 2 en 4.

Opdracht 4: Lees de opdracht en schrijf het verslag.
Gebruik hiervoor antwoordblad 1.

U gaat een verslag schrijven over een uitstapje dat u hebt gemaakt met de vrijwilligers van uw tennisclub. Het verslag is voor het clubblad “De Lob”.

Gegevens

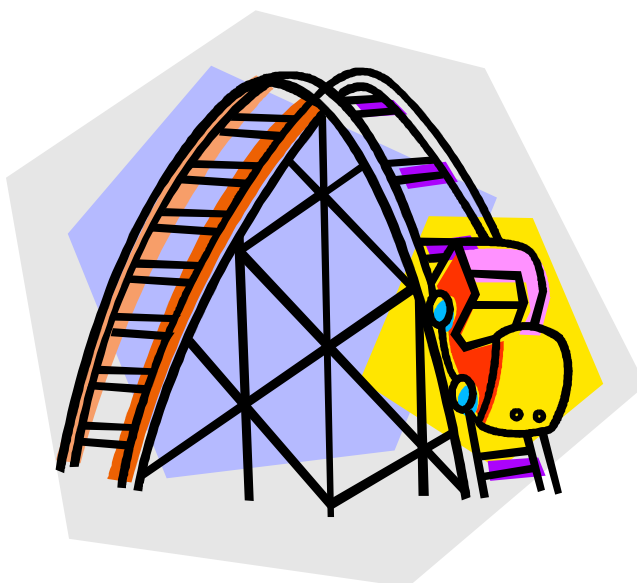
- U bent met alle vrijwilligers van uw club een dagje naar de Efteling geweest.
- Omdat zij een dagje uit verdiend hadden voor hun vele werk, hebt u deze dag georganiseerd.
- Beschrijf hoe u de dag bent begonnen: de bus-/trein-/autoreis.
- Beschrijf wat u in de Efteling hebt gedaan en in welke attracties u bent geweest. Bijvoorbeeld in de Python, Fata Morgana, Droomvlucht.
- Bedenk nog een anekdote (leuke gebeurtenis) en sluit op een goede manier het verslag af.

Neem in uw verslag het volgende op:

- doel/reden van het uitje
- wat u gedaan hebt en waar
- een anekdote (leuke gebeurtenis)
- denk aan het publiek waar u voor schrijft: ieder clublid leest het clubblad
- denk aan een goede indeling, een goed begin en een goede afsluiting
- het verslag heeft minimaal 20 en maximaal 30 zinnen.

Let op! Bij deze opdracht krijgt u minder punten als u taalfouten maakt.
Gebruik voor het schrijven van het verslag antwoordblad 1.

Als u nog nooit in de Efteling bent geweest, mag u ook een ander uitstapje bedenken als u zich maar wel houdt aan de onderdelen die u in het verslag moet opnemen.

**Opdracht 5: Lees de opdracht en schrijf een verhaal.
Gebruik hiervoor antwoordblad 2.**

Schrijf een verhaal. Maak uw keuze uit één van de volgende titels:

- 1. Voor de rechter**
- 2. Aan het werk**
- 3. Zap Freak**

U mag daarbij zo veel verzinnen als u wilt.

U kunt bijvoorbeeld denken aan:

- een plaats
- personen
- gebeurtenissen die in uw verhaal voor zouden kunnen voorkomen.

Schrijf het verhaal in minimaal 15 en maximaal 20 zinnen.

Denk aan:

- een goede indeling (alinea's)
- een goed begin en een goede afsluiting
- goedlopende zinnen.

*Let op! Bij deze opdracht krijgt u minder punten als u taalfouten maakt.
Gebruik voor het schrijven van dit verhaal antwoordblad 2.*

Opdracht 6: Maak de oefening.

- a. Omcirkel het lidwoord in de volgende zin.

De clown zat mij verbaasd aan te kijken.

- b. Omcirkel het onderwerp in de volgende zin.

Meteen belde ik de politie.

- c. Omcirkel het werkwoordelijk gezegde in de volgende zin.

Op het ogenblik kan hij heel moeilijk fietsen vanwege een blessure.

- d. Omcirkel het naamwoordelijk deel van het gezegde in de volgende zin.

Het Nederlands Elftal werd dit jaar kampioen.

- e. Omcirkel het meewerkend voorwerp in de volgende zin.

Veel Nederlanders sturen hun vrienden en familie sms'jes tijdens de vakantie.

- f. Omcirkel het voltooid deelwoord in de volgende zin.

Ik heb nog nooit zo'n leuke verjaardag gehad.

- g. Omcirkel het bijvoeglijk naamwoord in de volgende zin.

Die leuke man achter het loket hielp mij met het formulier.

- h. Omcirkel het aanwijzend voornaamwoord in de volgende zin.

Zij heeft altijd moeite om dit te begrijpen.

- i. Omcirkel het voorzetsel in de volgende zin.

De diskjockey wordt door hem betaald.

- j. Omcirkel het bijwoord in de volgende zin.

Deze pruimen smaken nog erg zuur.

Dit was de laatste opdracht.

Lees de instructie op pagina 1 nog eens door en controleer of u die goed hebt gevolgd.

Antwoordblad 1: Opdracht 4: het verslag

[illegible]

[illegible]

Antwoordblad 2: Opdracht 5: het verhaal

[illegible]

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ANTWOORDEN & PUNTENTELLING BIJ TOETS NL4(02)

Opdracht	Antwoord	Punten per vraag	Aftrek per fout
1.	<i>Totaal 5 punten</i>		
a.	Eerste alinea: “In” tot en met “uitgemaakte zaak”. Tweede alinea: “Schoonheid” tot en met “ Universiteit van Mainz”.	1 1	1 1
b.	Het doel is: De kans krijgen om samen met medegehandicapte aspirantmissen de minder valide mens weer op de kaart te krijgen./Meer aandacht voor de gehandicapte (invalide) mens.	2	2
c.	c. voorbestemde.	1	1
2	<i>Totaal 6 punten</i>		
a.	Dit komt omdat er meer dan 100 klachten zijn binnengekomen.	2	1
b.	Strekking: Blijkbaar is het nodig dat iemand de wegbeheerder erop wijst dat er iets mankeert aan zijn fietspad en/of uit zichzelf deed de wegbeheerder te weinig in de praktijk.	2	1
c.	b. Fietzers hebben veel problemen.	2	1
3	<i>Totaal 4 punten</i>		
a.	a. Bij een stalletje langs de weg.	1	1
b.	Volgens Klootwijk gaat het kopen bij de supermarkt veranderen omdat groente en fruit lekkerder zijn bij de groenteboer en meer mensen zich hiervan bewust worden.	2	
c.	b. 1 en 4	1	1
4	<i>Totaal 20 punten</i>		
	Verslag bevat: Inhoud: (12 punten) - doel/reden uitje (relatie tennis) - wat u gedaan hebt - waar - anekdote Indeling: (8 punten) - Aanhef - Afsluiting - Goede indeling - Logische volgorde - Goedlopende zinnen, goede interpunctie	3 3 3 3 1 1 2 2 1	3 3 3 3 1 1 2 2 1
	Aftrekpunten: Minder dan 18 zinnen: -5 punten. 1 tot 5 taalfouten: - 3 punten. Meer dan 5 taalfouten: - 6 punten.		

5	<i>Totaal 15 punten</i>		
	Inhoud:		
	- Beschrijvingen van personen, gebeurtenissen en/of plaats	2	2
	- Relevantie n.a.v. de gekozen titel	2	2
	- Logische volgorde	2	2
	- Originaliteit	2	2
	Stijl: is niet te zakelijk/aansprekend voor een verhaal.	2	2
	Indeling:		
	– Alinea-indeling/goede indeling in kopjes	2	2
	– Goed lopende zinnen	1	1
	– Goed begin – goede afsluiting	2	2
	Aftrekpunten:		
	Minder dan 13 zinnen: -3 punten.		
	Meer dan 5 taalfouten: - 3 punten.		
6	<i>Totaal 10 punten</i>		
	a. de	1	1
	b. ik	1	1
	c. kan fietsen	1	1
	d. kampioen	1	1
	e. hun vrienden en familie	1	1
	f. gehad	1	1
	g. leuke	1	1
	h. dit	1	1
	i. door	1	1
	j. nog / erg	1	1
	Totaal	60	

Eindcijfer is het aantal behaalde punten gedeeld door 6.

Voldoende: 33 punten of meer.

Onvoldoende: 32 punten of minder.